

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével)

Árma mindenütt 1 krajczár.

Művészetek ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai befizetéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda

V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztési órák:

délelőtt 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztési telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 588

Budapest, december 29.

A képviselőházban Apponyi felszólalására Bánffy válaszolt a Horánszky-nyilatkozatra.**Nálunk és a szomszédban.**

Vagyunk, ahogy voltunk. Előbbre egy tapodtat sem megyünk. De ujesztendőre nagyot ugrunk a törvényen kívüli állapotokba. Az új provizóriumról beterjesztett törvényjavaslatoknak tárgyalására, törvényes erőre emelésére többé idő sincs. Tegnap ugyan tárgyalta a pénzügyi bizottság, de hogy január elsejéig tárgyalhassa az országgyűlés mindkét háza, merő lehetetlenség. A pénzügyi főhatalmazásból sem lehet már semmi. Az ország 1899. január elsején törvényen kívül folytatja életét, miután nem bolt vagy vállalat, melynek ajtaját becsukni lehetne.

Egy pár hatóság már holgatta a kérdést, hogy mi lesz az adózással s hangok hallatszottak, indítványok merültek föl, hogy a hatósági közegek újév után maradjanak veszteg, s az adóbehajtásokba ne avatkozzanak. Ha pedig be nem avatkoznak, adót csak azok fizetnek, akik önként vállalkoznak. Az valószínű is, hogy az adók beszedésére nem fogják sürgetni az adóhivatalokat, de a hátralékok beszedésére a joguk nem csorbul. Amíg a rend helyreáll, az állami készletek és hátralékok fedezhetik a kiadásokat. Itt baj aligha lesz. Baj, nagy baj azonban; hogy alkotmányos és parlamentáris kormány idejében az ország éppen olyan szomorú helyzetbe juthatott, mint a régi sérelmi országgyűléseken, amikor oly sokszor kellett az utolsó fegyverhez nyulni, az adók megtagadásához.

Az alkotmány és parlamentárizmus tehát megroppant nálunk is. Sajnos, hogy az osztrák példa veszedelmes vonzó ereje a magyar közéletre is annyira hatott. Ausztria azonban sohasem vette komolyan az alkotmányt és parlamentárizmust. Nem tudott, nem is akart vele élni. A németek meg nem barátkoztak vele, mert a parlamentben elragadta tőlük a hatalmat, ők pedig abszolút uralomhoz szoktak. A szlávok sem lelkesültek

érte, hisz világos többségük mellett sem kezelhették a hatalmat, hanem foytonosan alkudozniok kellett a némelekkel. Ausztriában inkább a tartománygyűlésekben szeretnek éltetni országos ügyeket, ezek jogait bővíteni; a reichsráthban — mint valami gyűjtő testületben — aztán csak Ausztria olyan dolgival foglalkoznának, melyek közösek. A tartománygyűlésekből küldenének oda képviselőket. A központi parlament leginkább a Magyarországgal végzendőkre gyűlne össze.

Ezt a tervet először Dipauli, a mostani osztrák kereskedelmi miniszter szellettette, mikor még a klerikálisok vezére, «fekete báró» volt. És most ime, ahogy Ausztriában összegyűltek pár napra a tartománygyűlések, az uralkodó üzenete a tartománygyűlések jogait és illetékességi hatáskörét feltűnően kiemeli. Ez eddig nem történt. Jelentőségét keresik tehát és magyarázzák, hogy mit jelent. Vajjon nem az alkotmány megváltoztatásának első tünete gyanánt jelentkezik?

Az alkotmányos élet azonban, ha homlik és módosul Ausztriában — ez olyan fordulás kezdete, melyben félreismerhetetlen a hajlam további fordulásra is.

Budapest, december 28.

+ **Madarász utalványoz.** A képviselőház gazdasági bizottsága Madarász József korelnök elnöke alatt ma ülést tartott, amelyben egyhangulag helyeslő tudomásul vette azt az elnöki kijelentést, hogy a ház hivatalnokainak január havi illetményei már utalványoztattak. Ezután több rendbeli szolgálati és személyi ügyet intézett el a bizottság, melynek ülésében résztvettek Csávossy háznagy, Molnár Antal bizottsági jegyző és előadó, Oláh József, Buzáth Ferencz, Jónás Ödön és Kobek István bizottsági tagok.

+ **Szilágyi nem beszél.** Napról napra lázas érdeklődéssel várják, hogy Szilágyi Dezső felszólaljon. Szilágyi beszédét több lap holnapra helyezte kiállításba. Megbízható forrásból értesülünk azonban, hogy Szilágyi Dezső új év előtt nem fog felszólalni.

+ **A beszercebányai mandátum.** A beszercebányai országgyűlési képviselőválasztást január 4-ikére tűzték ki. Választási elnök: Tilles Béla dr. ügyvéd, káptalani ügyész. Helyettese: Horváth János ügyvéd. Választási jegyző: Wachtler Béla városi főjegyző. Helyettese: Nowak Béla városi jegyző. Beszercebányán az

egyedüli jelölt Schmidt József kereskedelemügyi államtitkár, akinek egyhangu megválasztása bizonyosra remélhető.

A képviselőház ülése.

A Ház üléstermében ma is már az ülés elején megteltek a padok. Csak egy-két nap van a kibontakozásra, — mindenki jelen akar lenni, ha esetleg a «csoda» bekövetkezik.

Ma lép először a Házba Széchenyi Manó gróf, az új király személye körüli miniszter. Arisztokratikus megjelenésű ur, aki nagyon hasonlít Khuen-Héderváry bánhoz. A jobboldal megjeljenzi.

A provizóriumok.

Hegedűs Sándor benyújtja a pénzügyi bizottság jelentését a félévi kvótaprovizóriumról és Pulszky Ágost a félévi kiegyezési provizóriumról.

Napirend előtt Apponyi Albert gróf ker szót.

Apponyi a «Bánffy-ügyről»

Apponyi Albert gr.; így kezdi: — nemcsak joga, hanem egyenesen kötelessége nyilatkozni úgy az u. n. millenniumi békét, mint az 1896. I. t. cz. létrejöttét megelőző körülményekre nézve, mert az erre vonatkozó tényekben neki egyénileg is szerepe volt. Minthogy pedig a napirenden lévő kérdésnél felszólalási jogom többé nincsen, mert ahhoz már hozzá szoltam, nem kínálkozhat tehát ezen kötelesség teljesítésére más mód, mint hogy napirend előtt vegye rövid időre igénybe a ház türelmét. (Halljuk! Halljuk!)

A kérdés az, hogy vajjon mindkét esetben a kormány és különösen a kormányelnök magatartása és eljárása megfelel-e a politikai tárgyalásoknál szükséges. lojalitás és megbízhatóság azon követelményeinek, melyek a kormány és kisebbség között megteremtik azt a politikai viszonyt, mely felfogása szerint ép úgy tartozik a kormány parlamentáris állásának feltételei közé, mint az a tény, hogy többségre támaszkodhatik. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőoldalon.)

Ami az elsőt az ugynevezett millenniumi béke vonatkozású tárgyalásokat illeti, nekem nincs hozzáadni, sem elvenni valóm, a tényállásnak azon előadásából, amely Horánszky Nándor a hírlapokban megjelent és mindenki által ismert nyilatkozatában foglalja. Neki csupán némi tekintetben ki kell egészítenie ezen tényálladékokat azokkal, (Halljuk! Halljuk!) amiknek directe szó volt részese és főszereplője. (Halljuk! Halljuk!)

Apponyi így folytatja: — A dolog az ismert és senki részéről nem controvertált nyilatkozat adatai szerint csakugyan úgy történt, hogy január első felében a miniszterelnök ural megállapodtak azokra a feltételekre nézve, amelyek között mi biztosítjuk az ezeréves ünnepek tartása alatt a parlament tárgyalások nyugodtságát és higadtságát és viszont számunkra vagyis helyesebben nem számunkra, hanem az ország számára biztosítjuk a választási szabadság és tisztaságának megóvását a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat törvényerőre emelésének és a

javaslat módosításainak alapján. Azok közül az indítványok és kiegészítések közül, melyeket én ama törvényjavaslatokhoz szükségeseknek tartottam, némelyikre nézve még fenmaradt köztünk eltérés, azonban a leglényegesebbekre nézve megegyezés jött létre, úgy hogy én azt jelentettem ki, hogy bár én természetesen nagyon szeretném, ha azok a módosítások is befoglaltatnának a törvényben, amelyekhez a miniszterelnök ur hozzájárulni nem akart, még úgy is, ezek nélkül a módosítások nélkül is, előnyösnek és a célznak a szempontjából kielégítőnek találok azt, ha az a törvény létrejön, csak jönne létre.

Ennek a megbeszélésnek alapján január 15-én a belügyi tárcának tárgyalása alkalmából én beadandó indítványomnak egész tartalmát kifejtettem a ház előtt és ezzel a közönség, amely ámbár a részleteket nem tudta, de azt tudta, hogy én hasonló ajánlatot tettem karácsony ünnepén megjelent cikelyemben és hogy a miniszterelnök ur újévi beszédében előzékenyen válaszolt és hogy a dologra nézve tárgyalások folytak, a közönség, a január 15-iki ülésen mondott felszólalásomban és abban a visszhangban, melyet arra a miniszterelnök ur adott, épen úgy mint mi, nem láthatott egyebet, mint azt, hogy a megállapodás erre nézve perfekté vált. Ez az akkor csakugyan így állt. A megállapodásnak létrejövetele, ha nem is azokkal a szavakkal, hogy megállapodás jött létre, de az elrendelő czélra nézve egyetértés által itt e házban az én beszédemben egyfelől, a miniszterelnök ur válaszában másfelől nyilvánosan konstataitott. Ez történt január 15-én.

Január 19-én történt aztán az, hogy a miniszterelnök ur nekünk, illetőleg Horánszky Nándor t. barátomnak, aki azt velem közölte, kijelentette, hogy ő a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat létrejövetelét csak azon feltétel mellett fogja előmozdítani, ha a közzgazdasági kiegyezés még ezen az országgyűlésen létrejön, ellenkező esetben azt meg fogja gátolni. (Felkiáltások a bal- és a szélsőoldalon: Gyönyörű! Disznóság! Moggás és zaj jobbfelől. Az elnök esenget.)

Én azt tartom, t. képviselőház, hogy a miniszterelnök urnak ez az eljárása nem felelt meg a formánynyilatkozatok megbízhatósága igényének és nem volt helyén való. Mert két oldalulag létrejött megállapodásoktól egyoldalulag visszavonulni nem lehet.

Kétoldalulag létrejött beszélgetéstől egyoldaluan nem lehet visszatérni. Már a miniszterelnök eme ténye sem felelt meg ama feltételeknek, melyeket a pártok közötti megállapodásoknál szem előtt kell tartani.

Rakovszky: Pizkos fráter! (Nagy zaj.)

Fejérvény: S az ilvett türi az elnök? Apponyi: Január 25-én szóló megindokolta indítványát. Azzal mentik a miniszterelnök eljárását, hogy szóló indítványát a miniszterelnök bejelentésével szemben, ha nem volt meg a garancia a sikerre, indítványa beadásától elállhatott volna. De akkor a Ház már előzőleg január 15-én egyetelműe

==== Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatokonkint 200 koronásat. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 200 koronára. ====

állást foglalt mellette s így már nem léphetett vissza. De január 25-i beszédében sokszorosan nyújtott módot a miniszterelnöknek, hogy álláspontjától visszalépjön, de a miniszterelnök csak fokozta január 15-iki kijelentését.

A nemzeti párt nem tárhatta fel akkor mindezt, mert azáltal a millenáris évre a legsúlyosabb parlamenti zavarok álltak volna elő. Hiszen ha a parlament megtudta volna, hogy a miniszterelnök azokra a választásokra, melyek a kiegyezés létrejötte előtt folynak le, a mostani házagos választási törvényt kívánja, mert az biztosítja a kormány erősököségének lehetőségét, leirhatatlan parlamenti harc indult volna meg az ünnepi millenáris évben.

A ház és a közönség ítéletére bizza, hogy ilyen helyzetbe hozná azokat, akikkel megállapodást hozott létre, megfélemlen a kormánynyilatkozatok hitelessége feltételeinek, melyek nélkül a kormány parlamenti állása lehetetlen.

— *Az igaz, nem a fizetett közvéleményhez appellál!* — kiáltja Ivánka.

— *Ki fizeték meg!* — kiáltják jobbról.

Apponyi előadja, hogy a provizórium-javaslat biztosítását ő és Horánszky Bécsben Bánffynak megígérték. A nemzetipárt ezt nem fogadta megnyugvással; de ő és Horánszky kijelentették, hogy ha a párt nem járul hozzá a provizórium javaslatához, levonják abból a konzekvenciát s lemondanak mandátumukról. Ha politikuss nem teljesíthet elvállalt ígéretét s az akinek az ígéretet tette, nem oldja fel alóla, le kell mondania mandátumáról, parlamenti állásáról.

— *Tetszik érteni miniszterelnök ur!* — kiáltja Wittmann János.

— *Nem szétszaggók mint Bánffy!*

— *kiáltják balról viharos zajjal.*

Apponyi elűzi a közjogi fejtegetéseit, melyek szerint a vámszövetség felbomlása esetén nem tartható fenn az az állapot, mely szerint Ausztria és Magyarország vámpolitikai egységet képez s így áll a külállamokkal szemben. Ezt akkor részletesen kifejtette s Bánffy báró miniszterelnök öt nappal utóbb kijelentette, hogy felesleges az Apponyi által elmondottakat utána-mondani. Ahhoz kiegészíteni valója nincs, közjogi fejtegetéseit teljesen magáévá teszi. Tehát azt a közjogi feltételt is magáévá tette, hogy a két állam külállamokkal kötött szerződéseknél nem képezhet vámpolitikai egységet Midőn a japáni kereskedelmi szerződésnek a két államot mint vámpolitikai egységet szerepeltette, elhagyta a Házban kifejtett álláspontját.

— *Gyalogol!* — zajong az ellenzék.

Wekerle miniszterelnök, midőn az ellenzékkel létrejött megállapodását nem válthatta be, felajánlotta nekik, hogy levonja konzekvenciáit, de ők feloldották ígéretétől. Tiszta lemondott, mert a Kossuth visszahonosítására irányuló ígéretét nem válthatta be, lemondott. Ezekre s precedensekre akart rámutatni.

Az ellenzéken most leirhatatlan vihar támadt, mert Bánffy báró miniszterelnök áll fel szólásra.

— *Szószege! Ki vele! Gasság! Dobjuk ki! Csak hazudni akar!* — kiáltja az ellenzék percekig vadul tolibó viharral. A padokat döngelik s percekig vadul kiáltoznak.

— *Rendrel Rendrel!* — zug fel jobbról viharosan.

Madarász inti az ellenzékot, hogy tiszteljék a törvényt s a házszabályokat s hagyják a miniszterelnököt beszélni.

Apponyi, Zichy Jenő gróf érlelik a nemzeti pártot, hogy hallgassák meg Bánffy.

— *Nem hallgatjuk, csak hazudni akar!* — kiáltja Ivánka éles hangon. A tomboló vihar és paddöngetés megújul.

Bánffy nyilatkozata.

Bánffy áll fel Apponyi fejtegetési után szólásra, de percekig nem bír szóhoz jutni; az ellenzék viharosan kiáltoz:

— *Nem hallgatjuk meg!* — kiált innen!

Apponyi buzgón csitítja hiveit, amíg végre a miniszterelnök elkezdheti beszédét.

— Ha Apponyi Albert grófnak, mondja Bánffy, joga volt e kérdéseket kifejteni, akkor nekem is feltétlen jogom, sőt kötelességem felelni . . .

— *Elég későn!* kiáltja közbe Ivánka.

— És nem ismerhetem el a jogosultságát és méltányosságát annak, folytatja Bánffy, hogy míg Apponyi meg lett hallgatva teljes nyugodtságban . . .

Oriási zaj támad most a baloldalon.

— *Apponyi igazat beszélt! Ő nem hazudik, mint Bánffy!*

— *Nem hallgatjuk!* — zugja nagy viharban a baloldal.

Jobbról hevesen kiáltják:

— *Rendrel Rendrel!*

Bánffy folytatja:

— . . . ugy nekem is jogom van meghallgatni. Különben csak rövid lesznek. Sokkal ismeretesebbek a kérdések s a lefolyt körülmények, semhogy azokat felderítenem kellene a hírlapi közlemények és Apponyi gróf beszéde után.

Az ellenzék újra zajongani kezd. A jobboldalon a padokat verik és folyton kiáltják.

— *Rendrel Rendrel! Az elnök csináljon rendet!*

Bánffy báró: a napok szerint való sorrend is igazolja, hogy én gróf Apponyit a kuriai bíraskodásról szóló javaslatra vonatkozó indítványának megtétele előtt tájékoztattam.

Az ellenzék újra felforlyan.

— *Mit hazudik? Hallgasson!* kiáltják a miniszterelnök felé.

— *Bizony én a dátumra nem emlékszem . . .* mondja Bánffy s erre előről kezdődik a zajgás.

— *Aha! Ahá! Minek beszél akkor! Nem hallgatjuk!* harsogják.

— *Újjon fel! kiáltja Kubik.*

— *Takarodjék!* zugják mások.

A miniszterelnök rendületlenül folytatja:

— . . . de mindenesetre január 18-a előtt lehetett, hogy Széll Kálmánnal egy véletlen folytán alkalmam nyílt megbeszélni az ügyet. A beszélgetés rendén rátertem amaz aggályomra is, mely a közgazdasági kiegyezés tárgyalása előtt fenforogni jelentkezett.

Oriási derűtség tör ki a baloldalon a kifejezés hallatára.

Bánffy báró: Erre következett be Széll Kálmán-féle levél és következett rá az a látogatás, melyet nálam Horánszky képviselő ur tett. Hát azt gondoltam, hogy épen az a körülmény, hogy én az indítvány megtétele előtt a Széll Kálmánnal folytatott tanácskozások során aggályaimat előadtam igazolja, hogy *felvezetését czélzata veszemről fenforogni nem látszott.*

A jobboldal hevesen kiáltja:

— *Helyes! Helyes!*

Az ellenzék haragosan zug. A padokat zörgetik és összevissza kiáltoznak.

— *Megint hazudik!* hallszik ki a zajból Ivánka éles hangja.

— *Rendrel Rendrel!* kiáltják jobbról dühösen és — *a padokat már itt is döngetik.*

— *Miért nem szól az elnök? Nem tártjuk!* harsogják a jobboldal névtelenjei.

Végre Madarász korelnök a parlamenti illem szempontjából most *első ízben figyelmezteti Ivánkát*, hogy ily kifejezésektől tartózkodjék.

Most Bánffy báró folytatja.

— *En teljes jóhiszeműséggel s egész őszinteséggel mentem bele ezekben a tárgyalásokba.*

A baloldal zajos derűtségben tör ki.

— Nem jó helyen keresi Apponyi gróf a kuriai bíraskodásról szóló javaslat meghusulásának okát, mert az nem is az én aggályaimban, hanem abban keresendő, hogy a főrendiház ellenezte a 169. §-t.

Nagy ellentmondás támad erre a baloldalon.

— *ki hiszi ezt? Ne beszéljen ilyeneket!* kiáltják Bánffy felé s a padok megint döngenek.

— *Őszintén bevallom . . .* mondja a miniszterelnök.

— *Maga — őszintén?! — kiáltja Kubik.*

— . . . hogy a néppártot tervezett

mozgalommal szemben, mely az egyházi politikai törvények revíziójára irányult, veszedelmesnek tartottam volna belemenni az új választásokba a kuriai bíraskodás megalkotásának létrejötte után.

Az ellenzéken újból felzug a vihar. A padokat verik és folyton kiáltják.

— *Miféle erkölcs! élenség! Felt a tiszta választásoktól!*

— Igenis tartottam attól, mondja Bánffy, hogy az izgatások lehetőségé sokkalt nagyobb lesz.

— *Ki izgat? Ne gyanúsítsd!* kiáltják a néppártot.

— A főrendiház törvényt a javaslatból az említett szakaszt, szűkségesnek lett volna, hogy ez a kérdés újból a ház elé kerüljön. Most tehát két ut volt a kormány előtt: vagy . . .

— *Megszegni az ígéretét . . . veti közbe Ivánka.*

— . . . ellentétbe helyezkedni, folytatja Bánffy báró, a főrendiházzal a 169. §. fenntartásával, vagy pedig újabb egyházi politikai harcokba kezdeni.

— *Ohó! Ohó!* — kiáltják balról zugva, jobbról helyeselnék.

Bánffy báró: Azt hiszem, helyesen járt el a kormány, amikor kerülte az ellentéteket. Ebben méltóztassanak keresni az okot, amiért e javaslatból törvény nem lett.

Tomboló vihar tör ki most az ellenzéken. A padok döngenek, zürzavaros kiáltozás hangzik a kormányelnök felé.

— *Tiszteletese ember már akkor lemondott volna!* kiáltja Buzáth.

— *Ki vele! Ki vele!*

— *Nem hallgatjuk! Ne beszéljen!* Takarodjék! ordítják féktelen haraggal.

— *Bánffy báró folytatja:*

— *Apponyi gróf . . .*

— *Ne vegye tiszteletese ember nevet az ajkára!* — kiáltja közbe Meszlényi Pál.

— *Az igazságot nem akarják meghallgatni,* szól Gajári Géza és a baloldal élénk derűséggel felel.

— *Halljuk a hatyjudalát!* — töditja Ivánka.

Kubinyi György is mond valamit a jobboldalon, — mire Hentaller megjegyzi:

— *Annak a nagyfejűnek is jár a szíja?*

Nagy derűség és folytonos láрма tölti meg a termet. Bánffy a helyén áll és várja hosszan, hogy szóhoz jusson.

— *Apponyi képviselő ur,* folytatja végre a miniszterelnök, elfogadta azt, hogy az 1898. I. törvény czikk első szakasza második pontjában, melyben az 1878. évi törvényre történt hivatkozás megmaradjon változatlanul, akkor színtem elfogadta azt az álláspontot, az állapotot, mely teremtett az által, hogy az 1878-ik törvény által teremtett állapotok az 1898. t. törvény czikk által fenntartottak.

Tudom folytatja aztán Bánffy báró, hogy már közel három hónapja itt arról van szó, hogy részemről valami felreértés történt. (Nagy zaj.)

— *En azonban nyugodt lelkiismerettel mondhatom . . .*

— *Az ellenzék lírmásan tiltakozik.*

— *Van is ennek lelkiismerete!* kiáltják Bánffy felé.

— . . . hogy nem jogos gróf Apponyitól, ha azt mondja, hogy ennek a kormánynak nincs parlamenti állása, sőt ellenkezőleg, azt hiszem, hogy a kormánynak kötelessége megmaradni állásában . . .

— *Kötelessége hazudni!* kiáltja Justh és az egész baloldal percekig zug.

— *Kötelessége nem engedni, fejezi be Bánffy báró, hogy a hosszú hajsza után érvényesüljön a kisebbség erőszaka.* (Oriási zaj.) Ezt kellett elmondanom, válaszol Apponyi Albert gróf képviselő urnak.

Bánffy a jobboldal viharos tetszésével, az ellenzéken szünni nem váró láрма dühöng, a padokat verik, kiáltanak, öklekkel fenyegetik a kormányelnököt.

— *Madarász a nagy zaj miatt felfüggeszti az az ülést*

Az elnök-vita.

Ezek után folytatják az elnökválasztás terminusa fölötti vitát.

Sándor József a többség álláspontját védi, Illyés Balint az ellenzék akciójogosa volt fejtegeti.

A következő szónok Rakovszky István. Rakovszky arról beszél, hogy a miniszterelnök ur: — pardon a miniszterelnök politikája a becsapás. — *Der schelme viele sin dort drüben!* — kiáltja Rakovszky a zajos jobboldal felé s arról beszél, hogy *Bánffy az elnökségre egy ügyes hidrotechnikust keresett aki a parlamenti zavarok hullámain le fogja csapolni.*

— *Nagyon jó!* — kiáltja az ellenzék nagy derűség közt midőn Rakovszky a jobboldal zaja miatt szóhoz jut, azt mondja, hogy az elnökjelölt olyan egyén, aki nem tartja bűnnek, ha vizet töltenek az erős borba.

A jobboldal viharosan zajong.

— *A börzeháborog, esnek a papirok!* — kiáltja Bolgár Ferencz.

— *Madarász apó inti a zajongókat, hogy csendesüljenek. Azt tapasztalja, — ugymond — hogy minden szónokot zavarnak beszédében. Ez helytelen.*

Rakovszky kijelenti hogy ő jól mulat azon, miként veszekednek Gajári Géza és Pulszky az inkompatibilitásról.

A zaj annyira erősbbodik, hogy Madarász újra *felfüggeszti az ülést.*

A szünet után Rakovszky éles modorban támadja a kormányt.

Mialatt Rakovszky a többség büneiről beszél, Bolgár azt kiáltja:

— *Küldjétek be Bánffy!*

— *Be kell hozni kötélet, teszi hozzá Meszlényi Pál, ami nagy derűtséget kelt.*

Rakovszky idézetekkel bizonyítja, mennyire hasonlít a többség mostani manőverje a lengyel konfederációk működéséhez.

— *Attérek most a miniszterelnök ügyére, mondja aztán.*

— *Hol a vádott? — kérdi Buzáth.*

— *Vezessék elő a vádlottat!* kiáltják Bolgár és Hentaller.

Rakovszky kijelenti, hogy ez a harc, amely itt folyik, igenis egyenesen a miniszterelnök személye ellen irányul, még pedig azért, mert ő megtestesítője annak a rendszernek, mely az egész közélet megromlítja.

— *Miniszterelnök más nem lehet, mint aki becsületes, tiszta jutakt és fehé.*

Nagy zaj támad erre a jobb oldalon. De Rakovszky megtöditja mondasát.

— *Álljon fel egy ember onnan a jobboldalról és mondja, hogy «én helyeslem a szószeget» és akkor visszavonom, amit mondtam.*

Mikor pedig a jobboldal tovább tiltakozik, odakiáltja:

— *Csendel kérek és be fogom bizonyítani, mert ez kötelességem, hogy a miniszterelnök itt a Házban hazudott.*

Oriási vihar támad erre minden oldalon, Percekig viharzik az egész ház.

— *Rendrel Rendrel!* kiáltják jobbról.

— *Hallgassanak! Be fogja bizonyítani! Miért nem hagyják szólni? — zugják bnról.*

— *Madarász apó két-zer is figyelmezteti a szónokot, hogy csak akkor mondjon ivot, ha be tudja bizonyítani.*

— *Be fogom bizonyítani, sőt még ros-zabbat is!* — kiáltja Rakovszky.

Aztán a *Dezseöffy* ügyet hozza fel.

— *A miniszterelnök ellenkezőjét mondta Dezseöffynek, mint amit levélben írt neki. Nos, ha nekem írta Bánffy levelet, azt kidobnám.*

— *Másfelé való az a levél, kiáltja nagy derűtség között Kubik.*

Aztán a *Horánszky-féle* ügyről beszél.

Rakovszky így folytatja:

— *Bánffy ma is «ellenkezőt mondott a tényekkel» (Derűtség). Azt mondta ugyanis, hogy a néppárti izgatásoktól tartva nem fogadta el Apponyi javaslatát. Eitenben Apponyinak és Horánszky-nak azt mondtu, hogy a kiegyezés miatt nem állhatott szavának! Melyik most az igaz?*

Hazudott! Hazudott! Kiáltja az ellenzék.

Rakovszky azután a hírhedt néppárti levéllopásról beszél és azt mondja, lyessmit senkiről sem tételez fel, csak a miniszterelnökről.

Követelik, hogy pusztuljon onnan az szerencsétlen ember, akkor az utolsó pillanatban is minden jóra fordul, megszavazzuk az indennit és mindent, mire szüksége van.

Az ellenzék zajos tapsal ad kifejezést tetszésének és helyeslésének.

Az újvívó színet.

Madarász elnök az ülés végén azt indítványozza, hogy a Ház az ünnepre való tekintettel szombaton, vasárnap és hétfőn ne tartson ülést.

Az ellenzék nagy zaj támad erre. Polónyi azt kiáltja, hogy elsején törvény kívüli állapotba lépünk, az országgyűlésnek tehát együtt kell lenni.

Madarász szavaztatni akar, az ellenzék azonban azt kiáltja, hogy a Ház nem határozatképes, mire Madarász elrendeli a jelenlévő képviselők megszámlálását.

Lakatos azt jelenti, hogy kilenczvenöt a kormánypárti jegyző pedig, hogy százegy képviselő van a teremben.

Madarász erre kijelenti, hogy tekintettel az ellenkező jelentésekre visszavonja indítványát és holnap fogja befejezni.

Félháromkor az ülés véget ért.

TÁVIRATOK

ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Harc a Fülöpszigeten.

Washington, december 28. (Az Esti Hírlap távirata.) Maniából érkezett hivatalos hívatás szerint Rios spanyoli tábornok e hónap 24-én Hoiloból kivonta csapatait. A felkelők 26-an megszállták a várost. A spanyolok a Fülöpszigeten az összes déli a lomásokat kiűrték, Zamboanga kivételével, amely Mindanao sziget délnyugati oldalán fekszik. Azt hiszik, hogy Otis amerikai tábornok, aki utban van Hoilobá, fel fogja szőlítani a felkelőket a város átadására, ami által egyszerre felvetetik a felkelők és az Egyesült Államok közt való viszony kérdése.

Tanárok gyűlése.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Tegnap az ország középiskoláinak tanári gyűlése egybe tannacskozásra, ma pedig az országos polgáriszkolai egyesület tartotta meg a német-utcai polgáriszkolai tornateremben rendkívüli közgyűlést.

Lád Károly elnök 10 órakor nyitotta meg a gyűlést. Volenszky titkár jelentése következett ezután az alapszabályoknak két pontjának módosításáról. Ehhez a módosítás-hoz Nagy Lajos (Orosháza), Gyöngyössi István (Segesvár) és Perjessy László al-elnök szólottak hozzá.

A közgyűlés egy ezt a módosítást, valamint a választmányi és közgyűlés ügyrendjét is egyhangulag elfogadja.

Lád Károly elnök szóra tette azokat a kérdéseket, amelyek a polgári iskolákban szemben nyilvánulnak.

A közgyűlés ezután az országos közoktatásügyi tanácsnak november 8-iki gyűlésén a polgári iskolák reformja érdekében hozott határozatot vette bírálat alá. A gyűlés a közoktatásügyi tanácsnak erre vonatkozó 10 pontjával szemben más 10 pontban foglalta össze határozatát. Ebben a közgyűlési határozatban különösen ezeket hangsúlyozták: A polgári iskola közep-jökü jellegű, a négy, illetve a hét osztályos polgári iskola egységes szervezetű, a közös igazgatást, a polgári iskolai tanárok címéleti képzettségüket az egyetemeken, a gyakorlatot pedig külön intézetben nyerjék. Ez a 10 pontot a közgyűlés határozati javaslat alakjában fogadta el. Hozzá szólottak Perjessy alnök, Kovács dr. és mások.

Perjessy alnök előterjeszti, hogy az elnökség terjedelmes emlékirattal akar a miniszterhez fordulni a polgári és felsőpiskolai tanárok és tanítók fizetésének rendezése érdekében. Ebben az iratban a következők volnának különösen kérendők: Az igazgatók elvont tiszteldíjainak visszadása, az ideiglenes igazgatóknak a IX-k, a

véglegesítetteknek pedig a VIII-ik fizetési osztályba való sorolása, az okleveles polgári iskolai tanároknak névze a segéd-tanárság eltörlése, hogy csupán az uradók, vagy képesítés nélküli tanárok és tanítók részesüljenek ezentul 500-700 frtnyi díjazásban.

A közgyűlés ezt az indítványt elfogadta és a miniszterhez való beértesítéssel az elnökséget megbízta.

Ezzel a közgyűlés délután fél egy óra-
kor véget ért.

ESTI HIREK.

Városi ügyek.

A szegény gyermekkert-egyesület botránya a fővárosi tandésában.

A Fővárosi szegény gyermekkert-egyesület szennyeseinek az ügyével s a vizsgálat eddigi eredményével ma foglalkozott a fővárosi tanácsa. Esztély Sándor VII. kerületi előjáró a napokban terjesztette be javaslatát a tanácshoz, amely egy hangzik, hogy fűggesse fel a tanács Grósz Sándor dr. elnököt és Csüllag Máté titkárát és nevezzen ki a tanács hatósági biztost, aki az egyelet ügyeit tovább vezesse. A tanács ma rendkívül hosszadalmasan foglalkozott az ügyvel s nagy vita után kimondta, hogy az elnök és titkár a fizetésüket és lakást jogtalanul élveztek, mert az alapszabályok ezt meg nem engedik. Időközben Grósz Sándor dr. és Csüllag Máté titkár a vizsgálat idejére lemondtak. A tanács elhatározta, hogy a lemondást tudomásul veszi, egyszersmind felkéri Dániel Gábor dr. országos képviselőt az egyesület alelnökéit, hogy vezesse tovább az egyelet ügyeit, a VII. kerületi előjáróságot pedig felhívja a tanács, hogy a vizsgálatot erélyesen vezesse tovább s kísérije figyelemmel az egyelet ügyeinek menetét. A tanács iparhatósági biztost nem nevez ki, hanem ezzel szemben felhívja az egyelet, hogy az alapszabályok átal meg nem állapított fizetéseket azonna fűggesse föl. Mint értesülünk az ítelet következtében a hölgyválasztmány néhány tagja kilép az egyesületből.

Rendőri hírek

A korcsolyázás áldozata. Rth Alice 10 éves leánya vigán korcsolyázott ma délelőtt 10 óra tájban a markó-utcai realiskola mesterséges jégpályáján. Egyszere csak megbotlott a sikos jégükron és oly szerencsétlenül esett, hogy job lábát eltörtö. A mentők hazaszállították szüleinek B-csi-utca 10. sz. alatti lakására.

Tűzek. Az északa három helyen volt tűz a fővárosban. Az egyik a katonai kincstár tulajdonát képező arénauti szekerész laktanyában volt, ahol vígyázaló-náságból kigyuladt az 50 méter hosszú istálló. Az istálló épület ha-madrésze elégett, a padlason levő széna és szalma pedig szintén elhamvadt. A tűzhöz aVI. II. kerületi és az önkéntes tűzoltóság vonult ki, akiknek reggel fél nyolcra sikerült a tüzet elfojtani. A kár mintegy 600 frt. — Ugyancsak ma reggel 7 óra után a bécsi-utca 6. szám alatt egy szobában szinte vígyázaló-náságból tűz ütött ki. Néhány butordarab, függöny stb. elégett; a tüzet, mielőtt a tűzörség megérkezett volna, a házbellek eloltották, úgy, hogy a kár igen csekély. — A harmadik tűz az István-ut 1. szám alatt volt. Az északa 2 óra után a Mandl Juliának a házában levő szövőtáru üzletében vétkes gondatlanságból tűz támadt, úgy hogy tömördek fehérnemű, szövet, felszerelés, az üzlet mellett levő szobában pedig az összes butor elégett. Mandl Julia családjával együtt egy szál rubában menekült meg a tüztől. A tűzhöz a körtponi tűzörség vonult ki, melynek 4 óra ra már nem akadt dolga. A kár jelentékeny.

Pavik elöleptetése. Porczel Dezső beügyminiszter Pavik Ferenc államrendőrségi feügyelőt, fizetésnélküli löfeügyelővé nevezte ki.

Öngyilkosság. László Ferenc székesszeüvárvi születésű 31 éves napszamos tegnap gazdájának Vidor Elek bírósági végrehajtónak Márto-hogy 7651 sz. a

háza istállójában felakasztotta magát. s mire észrevették halott volt. Teltének okát nem tudják. Bevitték a bonczoló intézetbe.

Külömfélék.

Személyi hírek. Thun gróf miniszterelnök és a többi miniszterek, akik jelen voltak Thun grófné temetésén, ma visszaérkeztek Bécsbe. — Krieghammer közös hadügyminiszter ma reggel Ischlből Bécsbe érkezett. — Madridi táviratunk szerint Sagasta és Castelar állapota jobbra fordult. Azt hiszik, hogy Sagasta miniszterelnök tul van a veszedelmen.

Horánszky afférjének felújítása. Azok közül a tömeges afférek közül, amelyek a Bánffy-Horánszky-ügy nyomán keletkeztek: a Bánffy-Horánszky-ügy és a Fejérváry-Horánszky-affér csak egyoldalú elintézetst nyertek. Az előbbi azért, mert Horánszky segédei a kormányelnökkel szemben «lovagias megtorlást» kerestek, amibe Bánffy segédei nem mentek bele, az utóbbi pedig azért, mert Fejérváry segédei arra az álláspont-ra helyezkedtek, hogy Horánszky-nak előbb a Bánffy báróval támadt ügyét kell elintéztie. Ugylátszik azonban, hogy ez a két affér is hamarosan végleg dűlöre jut. A Fejérváry-Horánszky ügy tárgyalása után ugyanis a kormányelnök a Magyar Hírlap szerint a következő kijelentést tette a szabadlövőpárt klubjában: — Még most is teljes készséggel adok Horánszky-nak elégtételt, ha ő írásban visszavonja a megtorlás kívánását és lovagias elégtételt kér sértésémért!

Fejérváry pedig azt mondotta, hogy ő hajlandó Horánszky-nak elégtételt adni, csak úgy, hogy ez a tény ne gyengítse, ne dezavualja az ő volt segédeinek az eljárását. Horánszky segédeinek tudomására jutván a két kijelentés, — mint halljuk — tárgyalást indítottak meg az iránt, vajjon nem volnának-e újra felvehetők ezek az ügyek. A tárgyalások Fejérváry-Horánszky-ügyben értesüléstünk szerint már meg is indultak. Fejérváry bárót Tisza István és Gajári Ödön képviselik. A Fejérváry-ügy befejezése után kerül majd a sor a Bánffy-Horánszky afférre.

Stefánia főhercegnő és leánya. A kerékpározás a legmagasabb körökben is hódít. Stefánia főhercegnő és egyetlen leánya, Erzsébet főhercegnő, napról-napra tesznek biziklikirándulásokat. A fiatal főhercegnőt, ki most a tizenhatodik évében van, királyi nagytitja karácsonyra gazdagon elhalmozta ajándékokkal, különösen ékszerekkel. A fiatal főhercegnőt az idén szándékoztak bevezetni a «világba» és az első udvari bála is e farsangon készült, de a királyné halála meghusította ezt a tervet. Ha Erzsébet főhercegnő követi királyi nagymamája, vagy nagynénje (Gzella) (Lipót bajor herceg neje) főhercegnő példáját, úgy csak menyasszony korában kezd bálozni, mert a nevezett magasarangu személyiségek tizenhat éves korukban már el voltak jegyezve.

Tanügyi kinevezés. A király Bodnár György zombori állami főgimnáziumi rendes tanár ezen tanintezelt gazdátójává, a VIII. fizetési osztály 2. fokozatába nevezte ki.

Ujságró-sorsjegyek a Szilveszter-mulatságon. A fővárosi Vigadóban rendezni szokott Szilveszteresti mulatság az idén különösen érdekes lesz, mert az ujságró-sorsjáték kezélsége u-y intézkedett, hogy a mulatság látogatói közt sorsjegyeket oszt szét. Minden ötödik látogató a belépésnél egy ujságró sorsjegyet kap ingyen. Így aztán az, aki a mulatságon részt vesz, egyuttal szerencsés-jét is megallapíthatja, mert egy sorsjeggyel esetleg 200.000 koronát is nyerhet. Az első húzás m r január 4-án lesz.

A Dunáról. Az utóbbi napokban bekövetkezett fagy igen meglátszik a Dunán. Ma reggel óta tele van a víz tükre jégütákkal, amelyek között nemcsak a vontató, de a személyszállító hajók is nagy teherrel megrakodva sietnek a téli kikötőkbe. A miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint mindenütt bekövetkezett a jégzajlás a víz csekély apadásával. Ha az idő így marad, a kis propellerek is eltűnnek a vízről, s csak a tavasszal jelennek meg újra.

A jászivü Laozika. A városi-gei fasor egyik elegáns villájában lakik Laczika és latja, hogy a szomszédos villa gazdája kenyérmorzst szór az éhezö énekes madaraknak. Nagyon megtetszett ez a művelet a jászivü fücskának, elszaladt a mamájához és kért tőle egy darab kenyéret a szegény énekes madárkának. A mama szívesen teljesítette kis fia kérését és Laczika örömmel szórta ki a kenyérmorzst tollas pártfogoltjai közt. Másnap is így tett, s hétről-hétre mindeunap. De Laczika mindig a legalkalmatlanabb időt választotta ki a kenyérekérésre és mamája végre türelmet vesztítve kijelentette, hogy nem ad több kenyeret. Laczika eleinte csak bámult, de midőn átgondolta mamája teljes könyörtelenségét, felháborodva kiáltott: — No mama, ha nem adsz kenyeret a madaraknak, úgy te énekelhetsz majd a nyáron!

A kőbányai királysörfőző. részv. társaságnak egy olyan elhatározásáról számolunk be, amely valóban dicsőrettel regisztrálható. Ugyanis a nevezett társaság eddigéls csakis olyan viszontelárusítóknak szolgáltatta ki hírnevesse vált Goliát malátá sörét, akik egyébb sörfajtáknak is állandó vevői voltak. Miután azonban emiatt a főváros egyes részeiben a Goliát-malátá sör vétele megnézítve volt a több oldalról nyilvánult óhajlásnak eleget teendő hogy a Goliát malátásört hozzá-erhetőbbé tegye. Elhatározta a kőbányai királyi sörfőző vezetősége, hogy tekintettel arra, miszerint az által termelt Goliát malátásör nemcsak üdítő ital gyanánt használta tik, hanem mint kiváló gyógyhatású szer is ugyszolván nélkülözhetetlenné tette magát, a nagy közönség érdekében az eddigi üzleti szokásától eltérőleg most már a Goliát malátá sört minden viszontelárusítóknak kiszolgáltatja tekintet nélkül arra, hogy az illető az egyébb sörfajokat e gyárból szerzi-e be vagy sem.

Nézetünk szerint a kőbányai királysörfőző a szűkebb iátkörű üzleti fellegást elejtő ezen határozatával nemcsak a közérdeknek tesz jó szolgálatot, de egyuttal a saját jól fellegott érdekét is hathatósan előmozdítja.

Az Esti Hírlap nyerője. Az Esti Hírlap sorsolásának nyerője jelentkezett kiadóhivatalunkban.

Stampfel Ferencz

(lakik Budapest, Kerepesi-ut 65. sz. I. emelet.)

a december 27-iki keddi CH-259 számú lappal 50 korona értékű nyere-ményt nyert, kinek azt kiadóhivatalunk tüstént ki is szolgáltatta, miről bárki a nyerő által aláírt és kiadóhivatalunkban megtekinthető nyugtából meggyőződhetik.

A «Hódoló díszfelvonulás». Eisenhut Ferencz óriási körkepe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 1/2 óráig. Belépő díj 50 kr, gyermekjegy 30 kr.

Tartalékos tiszték és hadap-rodok legelegansabban és legolcsóabban felszereltek az általán jó hírnevnek örvendő Bűchler és Rausnitz egyenruha szállítóknál Budapest, Nádor-utca 19.

SZINHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

Nemzeti színház: A nők barátja, Dumas vig-játéka 5 felvonásban. Főszereplők Náday, Horváti, Császár, Beresényi, Dezső, Vizvári, Márkus E., Panyáye, Ligei J. Kezdeté 7 órakor.

Operaház: A bibliai ember, Kitzel operája 3 felvonásban. Főszereplők Szendrői, Kaczár, Hiltgenmann, Takács, Aranyi, Dalnoki, Váradi, Kornai, Uerts M. Kezdeté 7 órakor.

Várszínház: Stuart Muria, Schiller szomorú-játéka 5 felvonásban. Főszereplők Hevvey, Jászay, Somló Szászvay, Gyenes, Körösmezeli, Mihalffy, Abonyi, Boér H. Kezdeté 7 órakor.

Magyar színház: Diákisszonyok, Vayné operettje 3 felvonásban. Főszereplők Csatai, Bihás S., Kürty, Ujvári, Bárdi, Sölymosi, Gázi M., Tollagi Szirmai, Vidor, Kezdeté 7 órakor.

Vígjátékház: I. Disonesti (A becsületlenek), dráma 3 felvonásban, utána Don Pietro Caruso, dráma 1 felvonásban. Zaccconi vendég szereplése. Kezdeté 7 1/2 órakor.

Magyar Színház: A bolond, Szabados operettje 3 felvonásban. Főszereplők Szentmiklóssy, Szilgyi, Kalinar, Rózsahágyi, Odry, Sziklai, Komáromi M. Kezdeté 7 1/2 órakor.

* Makó Lajos Eudán. A Nemzeti színház intendánsa a jövő nyári szezonra Makó Lajosnak, a temesvári színház

igazgatójának adta bérbe a krisztinavárosi nyári színházat. Krescsányi Ignác, aki tizenegy évig működött Budán, jövő évre a szegedi színházat vette át. Makó R. Réthy Laurát szerződtette három évre primadonnának.

* Gyurkovics ur. A Kisfaludy-színháznak is volt tegnap ujdonsága, mely magának kötötte le azt a közönséget, mely a «Diákissaszonyok» bemutatóját és a Zaccani Hamlett-jét nem élvezhették végig. A «Gyurkovics ur» című bohózat került színre az ó-budaiak muzsahallékában. Gyöngyi László dolgozta át a jóízű bohóságát és nagyon szép sikert ért el vele. Az előadás különösen Gyurman A ize tüngett ki magát, egy fiatal menyecske pompás személyesítésével. A czimzerepet Kovács Sándor játszotta ügyesen.

* Mezei Péter jubileuma. Az egész országban ismerik Mezei Pétert, a vidék legjelesebb jellemzőjét, aki 40 év óta az ország majd minden színpadán megfordult, a fővárosban a Népszínháznak és a nyári színházaknak is kedvelt tagja volt és eddig 7800-nál többször játszott. Mezei Péter ez időszerint a szegedi színházban működik, s negyven éves színész-kedésének jubileumát a jövő hónap közepén üli meg. Ez alkalommal kétségkívül az egész országból előadásztják óvációkkal, de mindenesetre a szegedi fognak előjárni, akiknek becézett kedvence.

A bolond.

— A Magyar Színház ujdonsága. — (Az Esti Hirlap tudósítójától.)

Egy meséből írta Rákosi Jenő azt az énekes legendát, amelyet ma játszanak először a Magyar Színházban. A zenéje a Rika és Kuklakissaszony komponistájának, Szabados Bélának a műve. A témája magyar és a népszínművek alakjai szerepelnek benne. Ez már Rákosi Jenő eredeti munkája, mert Malonyai Dezső meséjében amolyan világtörő bolondról van szó, akinek nincs nemzetsége, aki országról-országra kóborol az utfélről fölszedett szerelmével, akit egy tengerész hódít el tőle.

Rákosi darabjában Deli lovag (Szentmihály) a hódító. Bimbó, a bolond (Seiklai) valahol egy árokban találta azt a kis szöke boszorkányt, aki a vásárosok meg a bucsusok előtt nyolcz esztendő óta járja vele együtt a furcsa komédiát, a farkas-meg a számtánczot. A bolond, könyöröltes lélekkel vette magához a vézna, beteg, elcsigázott teremest, ápolta, becézte, visszaadta az életnek és magának szánta. Elvezette az ő szépséges Bimbillájának (L. Komáromi Mariska) Es a leány, aki időközben viruló hajadonna fejlődött, tüzesszemű, aranyos haju, csábítóan szép leánynya. egyre csak követi az ő jó bolondját és nem gondol arra, hogy megváljon tőle és nem sejtje még, hogy más érzések is vannak a szívében, mint a hála... Megy és tánczol, hétkés boldogságban ugrándozik együtt a ranczosképű Bimbóval, aki neki senkije és mégis mindene. Apját-anyját nem ösmerte. Csak arra emlékezik vissza lányos ábrándozásai közben, hogy valaha régen piszkos népség közt vándorolt és egyre csak verést kapott. Ütöttek, rugdalták, aztán egyszer, amint beteg esett ki a nomádok rozoga szekereiből, ott hagyták az árokban, hadd pusztuljon... Akkor jött Bimbó. Rikító ruhában, cifra czafrangokkal. A képe sárja volt és ranczos, de a szeméből a jó lelke sugárzott. És fölemelte és magával vitte őt, az elhagyott teremest és azóta folyvást csak viszi és gondozza és dédelgeti és óvja minden szellőtől, különösen egytől, amelyről még, Bimbilla nem tud semmit.

Igy jutnak el egy hegyi korcsmába. Épen odatért be Deli lovag is, a szilaj ifju, akit egy szívbeli családás ütött el a szülei házból. És úzi egyre, hogy boszúból csókot szakaszson minden lány ajkáról, gondatlanul, kegyetlenül, szívtelenül. A bolond a faluba ment. Bimbilla egyedül van a korcsma kertjében, amikor eléje toppan Deli és tőle is kéri a csókját. A leány megrettenve hátrál. A lovag tréfásan kapja át, de csók helyett — pofon csattan.

— Vagy úgy! — szól a lovag — ha nem adtál, amikor kértem, majd adsz, ha követelem!

Es az ostorát suhogtatja. És meg is legyinti vele a kipirult, nekivadult kis boszorkát, aki az ostorcsapásért már éppen az öklével akar felelni. De a lovag erős kézzel ragadja meg Bimbilla csodás lankadást érez magában és engedelmesen leheli a lovag ajkára az — első csókot.

Megismerte hát a szerelmét. És nincs nyugta többé. Almában is egyre a szép lovagot látja és Bimbó tudja, hogy a leány, az ő mindensége, rá nézve pleszelt. Amikor Deli az ozorai bucsun

megint összeakad Bimbillával, megtanítja még valamire, az imádságra... Es a bolond hiába esdekel neki, hogy ne menjen a Szent Szűz elé, az a komédiásokat nem ösméri, Bimbilla vonja, viszi magával őt is. De a paraszép gonykaczejjal úzi el a templom elől a bolondot. Ugyanugy-e? Bolond az istenházban! Bimbó kétségbeesve gyötördik megtörve vanaglik és amikor megtudja, hogy Bimbillát is elűzi tőle a szerelem, ejnek idején eszelősen rohan be a tempomba, hogy összezuzza az istenasszony szobrát. De a szobor meglevenedik. Es a lázálmában agyongyötört bolondhoz lépve palástjával takarja le sárja, ranczos, most már örökre mozdulatlan fejet.

Ez a legenda. Amit a szerző hozzászólt, az a magyaros koszoruja a mesének. A darabot a színház direktora, Beöthy László rendezte. Uj díszletek, új kosztümök készülték a zenés legendához, amelyet már a főpróbán is telt ház nézett végig

Az Esti Hirlap sorsjátéka.

A magyar újságolvasás megkedveltetésére és szélesebb körökben való terjesztésére az Esti Hirlap közönsége, tehát az egykrajzós arany hirlap minden üveje számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgyat sorsjátékot rendezünk.

Egy krajzárért az Esti Hirlap minden üveje játszik és pedig nem csupán az aznapi számokra való sorsoláson, hanem a heti sorsoláson is. A rendes napi sorsjáték nyereseményének értéke 50 korona. A heti nyeresemények pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak, 200 korona.

Gondunk volt arra, hogy valóban pénzértékű, mindenképpen beos és — szükség esetén — azonnal pénzre tehető nyereseménytárgyakat adjunk. Így választottuk a rendes napi ötven koronás nyeresemény-korona-közlőket: Szép nagy olajfestmény arany keretben vagy Női aranyóra, arany láncocsal. A kétázás koronás nyereseménytárgyak: Kitűnő gyártmányú bicikli vagy Kettős fedelű férfi arany-óra, aranyláncocsal.

Azok számára, kiknek e nyeresemény tárgyat nem felelnek meg, a nyertes lap-példány bemutatása után utólagot állítottuk ki, melynek alapján az alantabb megnevezett ismert jónévi fővárosi üzlegeknél 50 illetőleg 200 korona értékű tárgyakat kaphatnak.

Sternberg Armin és testvére-nél (Kerepesi-ut 36. sz.) hangszereket. Lukács M. Mártonnál váci-utóza 4. sz.) ékszereket. Grossmann S.-nél (Bécsi-utóza 6. sz. férfi-ruhákat. Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-u. 21. sz.) női-ruhákat. Simon Istvánnál (Váci-körut 12.) fűszereket.

A szerdai

lappeldányainkra való sorsolásunk esütörtökön délelőtt ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereseményre való sorsolásban résztvettek a december 28-iki szerdai e napi kelettel kibocsátott összes lappeldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereseményre a december 28-iki szerdai

* BI-179 *

mint azt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanusítvány hivatalosan igazolja.

AZ ESTI HIRLAP

KÖZGAZDASÁG

A hitelesített palaczkok és poharak a vendéglőben. A kereskedelmiügyi miniszter még a múlt évi augusztus hónapban rendeletet bocsátott ki, amely szerint 1899. január hónap 1-től kezdve vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken csakis koronabélyeggel hitelesített palaczkok és poharak használhatók. A megszüntet hitelesítéssel ellátott edények a korcsmárosokra nézve költséges beszerzése azonban oly sok akadályjal járt, hogy a kereskedelmiügyi

miniszter a hivatalos lap mai számában közlő rendeletében a hitelesített edények használatára hitelező rendeletének életbe lépését 1899. július hónap 1-ig elhalasztotta.

A berlini telefon. A kereskedelmiügyi min. kir. miniszter, a német birodalmi postahivattalal egyetértőleg elhatározta, hogy a budapest-berlini helyközi távbeszélőn 1899 évi január hó 1-től kezdve 6 percig tartó beszélgetés k is lebonyolható legyenek.

Ferencvárosi sertevasár. (Hivatalos jelentés.) Készlet 9 8 darab. Érkezett: 11 2 darab, összesen 20 77 db. Eladtak 5 9 db-ot. Maradvány 558 db-ot. Mai árak: Malacz 46-45 frt. Paronkint 120-130 kil. aranyban 45-46 frt. 220-28 kilos 45 1/2-47 frt. 320-330 kil. 46-47 frt. 400 kil. 47-48 frt. 450-500 kil. 48-49 frt. 500-550 kil. 49-50 frt. 550-600 kil. 50-51 frt. 600-650 kil. 51-52 frt. 650-700 kil. 52-53 frt. 700-750 kil. 53-54 frt. 750-800 kil. 54-55 frt. 800-850 kil. 55-56 frt. 850-900 kil. 56-57 frt. 900-950 kil. 57-58 frt. 950-1000 kil. 58-59 frt. 1000-1050 kil. 59-60 frt. 1050-1100 kil. 60-61 frt. 1100-1150 kil. 61-62 frt. 1150-1200 kil. 62-63 frt. 1200-1250 kil. 63-64 frt. 1250-1300 kil. 64-65 frt. 1300-1350 kil. 65-66 frt. 1350-1400 kil. 66-67 frt. 1400-1450 kil. 67-68 frt. 1450-1500 kil. 68-69 frt. 1500-1550 kil. 69-70 frt. 1550-1600 kil. 70-71 frt. 1600-1650 kil. 71-72 frt. 1650-1700 kil. 72-73 frt. 1700-1750 kil. 73-74 frt. 1750-1800 kil. 74-75 frt. 1800-1850 kil. 75-76 frt. 1850-1900 kil. 76-77 frt. 1900-1950 kil. 77-78 frt. 1950-2000 kil. 78-79 frt. 2000-2050 kil. 79-80 frt. 2050-2100 kil. 80-81 frt. 2100-2150 kil. 81-82 frt. 2150-2200 kil. 82-83 frt. 2200-2250 kil. 83-84 frt. 2250-2300 kil. 84-85 frt. 2300-2350 kil. 85-86 frt. 2350-2400 kil. 86-87 frt. 2400-2450 kil. 87-88 frt. 2450-2500 kil. 88-89 frt. 2500-2550 kil. 89-90 frt. 2550-2600 kil. 90-91 frt. 2600-2650 kil. 91-92 frt. 2650-2700 kil. 92-93 frt. 2700-2750 kil. 93-94 frt. 2750-2800 kil. 94-95 frt. 2800-2850 kil. 95-96 frt. 2850-2900 kil. 96-97 frt. 2900-2950 kil. 97-98 frt. 2950-3000 kil. 98-99 frt. 3000-3050 kil. 99-100 frt. 3050-3100 kil. 100-101 frt. 3100-3150 kil. 101-102 frt. 3150-3200 kil. 102-103 frt. 3200-3250 kil. 103-104 frt. 3250-3300 kil. 104-105 frt. 3300-3350 kil. 105-106 frt. 3350-3400 kil. 106-107 frt. 3400-3450 kil. 107-108 frt. 3450-3500 kil. 108-109 frt. 3500-3550 kil. 109-110 frt. 3550-3600 kil. 110-111 frt. 3600-3650 kil. 111-112 frt. 3650-3700 kil. 112-113 frt. 3700-3750 kil. 113-114 frt. 3750-3800 kil. 114-115 frt. 3800-3850 kil. 115-116 frt. 3850-3900 kil. 116-117 frt. 3900-3950 kil. 117-118 frt. 3950-4000 kil. 118-119 frt. 4000-4050 kil. 119-120 frt. 4050-4100 kil. 120-121 frt. 4100-4150 kil. 121-122 frt. 4150-4200 kil. 122-123 frt. 4200-4250 kil. 123-124 frt. 4250-4300 kil. 124-125 frt. 4300-4350 kil. 125-126 frt. 4350-4400 kil. 126-127 frt. 4400-4450 kil. 127-128 frt. 4450-4500 kil. 128-129 frt. 4500-4550 kil. 129-130 frt. 4550-4600 kil. 130-131 frt. 4600-4650 kil. 131-132 frt. 4650-4700 kil. 132-133 frt. 4700-4750 kil. 133-134 frt. 4750-4800 kil. 134-135 frt. 4800-4850 kil. 135-136 frt. 4850-4900 kil. 136-137 frt. 4900-4950 kil. 137-138 frt. 4950-5000 kil. 138-139 frt. 5000-5050 kil. 139-140 frt. 5050-5100 kil. 140-141 frt. 5100-5150 kil. 141-142 frt. 5150-5200 kil. 142-143 frt. 5200-5250 kil. 143-144 frt. 5250-5300 kil. 144-145 frt. 5300-5350 kil. 145-146 frt. 5350-5400 kil. 146-147 frt. 5400-5450 kil. 147-148 frt. 5450-5500 kil. 148-149 frt. 5500-5550 kil. 149-150 frt. 5550-5600 kil. 150-151 frt. 5600-5650 kil. 151-152 frt. 5650-5700 kil. 152-153 frt. 5700-5750 kil. 153-154 frt. 5750-5800 kil. 154-155 frt. 5800-5850 kil. 155-156 frt. 5850-5900 kil. 156-157 frt. 5900-5950 kil. 157-158 frt. 5950-6000 kil. 158-159 frt. 6000-6050 kil. 159-160 frt. 6050-6100 kil. 160-161 frt. 6100-6150 kil. 161-162 frt. 6150-6200 kil. 162-163 frt. 6200-6250 kil. 163-164 frt. 6250-6300 kil. 164-165 frt. 6300-6350 kil. 165-166 frt. 6350-6400 kil. 166-167 frt. 6400-6450 kil. 167-168 frt. 6450-6500 kil. 168-169 frt. 6500-6550 kil. 169-170 frt. 6550-6600 kil. 170-171 frt. 6600-6650 kil. 171-172 frt. 6650-6700 kil. 172-173 frt. 6700-6750 kil. 173-174 frt. 6750-6800 kil. 174-175 frt. 6800-6850 kil. 175-176 frt. 6850-6900 kil. 176-177 frt. 6900-6950 kil. 177-178 frt. 6950-7000 kil. 178-179 frt. 7000-7050 kil. 179-180 frt. 7050-7100 kil. 180-181 frt. 7100-7150 kil. 181-182 frt. 7150-7200 kil. 182-183 frt. 7200-7250 kil. 183-184 frt. 7250-7300 kil. 184-185 frt. 7300-7350 kil. 185-186 frt. 7350-7400 kil. 186-187 frt. 7400-7450 kil. 187-188 frt. 7450-7500 kil. 188-189 frt. 7500-7550 kil. 189-190 frt. 7550-7600 kil. 190-191 frt. 7600-7650 kil. 191-192 frt. 7650-7700 kil. 192-193 frt. 7700-7750 kil. 193-194 frt. 7750-7800 kil. 194-195 frt. 7800-7850 kil. 195-196 frt. 7850-7900 kil. 196-197 frt. 7900-7950 kil. 197-198 frt. 7950-8000 kil. 198-199 frt. 8000-8050 kil. 199-200 frt. 8050-8100 kil. 200-201 frt. 8100-8150 kil. 201-202 frt. 8150-8200 kil. 202-203 frt. 8200-8250 kil. 203-204 frt. 8250-8300 kil. 204-205 frt. 8300-8350 kil. 205-206 frt. 8350-8400 kil. 206-207 frt. 8400-8450 kil. 207-208 frt. 8450-8500 kil. 208-209 frt. 8500-8550 kil. 209-210 frt. 8550-8600 kil. 210-211 frt. 8600-8650 kil. 211-212 frt. 8650-8700 kil. 212-213 frt. 8700-8750 kil. 213-214 frt. 8750-8800 kil. 214-215 frt. 8800-8850 kil. 215-216 frt. 8850-8900 kil. 216-217 frt. 8900-8950 kil. 217-218 frt. 8950-9000 kil. 218-219 frt. 9000-9050 kil. 219-220 frt. 9050-9100 kil. 220-221 frt. 9100-9150 kil. 221-222 frt. 9150-9200 kil. 222-223 frt. 9200-9250 kil. 223-224 frt. 9250-9300 kil. 224-225 frt. 9300-9350 kil. 225-226 frt. 9350-9400 kil. 226-227 frt. 9400-9450 kil. 227-228 frt. 9450-9500 kil. 228-229 frt. 9500-9550 kil. 229-230 frt. 9550-9600 kil. 230-231 frt. 9600-9650 kil. 231-232 frt. 9650-9700 kil. 232-233 frt. 9700-9750 kil. 233-234 frt. 9750-9800 kil. 234-235 frt. 9800-9850 kil. 235-236 frt. 9850-9900 kil. 236-237 frt. 9900-9950 kil. 237-238 frt. 9950-10000 kil. 238-239 frt. 10000-10050 kil. 239-240 frt. 10050-10100 kil. 240-241 frt. 10100-10150 kil. 241-242 frt. 10150-10200 kil. 242-243 frt. 10200-10250 kil. 243-244 frt. 10250-10300 kil. 244-245 frt. 10300-10350 kil. 245-246 frt. 10350-10400 kil. 246-247 frt. 10400-10450 kil. 247-248 frt. 10450-10500 kil. 248-249 frt. 10500-10550 kil. 249-250 frt. 10550-10600 kil. 250-251 frt. 10600-10650 kil. 251-252 frt. 10650-10700 kil. 252-253 frt. 10700-10750 kil. 253-254 frt. 10750-10800 kil. 254-255 frt. 10800-10850 kil. 255-256 frt. 10850-10900 kil. 256-257 frt. 10900-10950 kil. 257-258 frt. 10950-11000 kil. 258-259 frt. 11000-11050 kil. 259-260 frt. 11050-11100 kil. 260-261 frt. 11100-11150 kil. 261-262 frt. 11150-11200 kil. 262-263 frt. 11200-11250 kil. 263-264 frt. 11250-11300 kil. 264-265 frt. 11300-11350 kil. 265-266 frt. 11350-11400 kil. 266-267 frt. 11400-11450 kil. 267-268 frt. 11450-11500 kil. 268-269 frt. 11500-11550 kil. 269-270 frt. 11550-11600 kil. 270-271 frt. 11600-11650 kil. 271-272 frt. 11650-11700 kil. 272-273 frt. 11700-11750 kil. 273-274 frt. 11750-11800 kil. 274-275 frt. 11800-11850 kil. 275-276 frt. 11850-11900 kil. 276-277 frt. 11900-11950 kil. 277-278 frt. 11950-12000 kil. 278-279 frt. 12000-12050 kil. 279-280 frt. 12050-12100 kil. 280-281 frt. 12100-12150 kil. 281-282 frt. 12150-12200 kil. 282-283 frt. 12200-12250 kil. 283-284 frt. 12250-12300 kil. 284-285 frt. 12300-12350 kil. 285-286 frt. 12350-12400 kil. 286-287 frt. 12400-12450 kil. 287-288 frt. 12450-12500 kil. 288-289 frt. 12500-12550 kil. 289-290 frt. 12550-12600 kil. 290-291 frt. 12600-12650 kil. 291-292 frt. 12650-12700 kil. 292-293 frt. 12700-12750 kil. 293-294 frt. 12750-12800 kil. 294-295 frt. 12800-12850 kil. 295-296 frt. 12850-12900 kil. 296-297 frt. 12900-12950 kil. 297-298 frt. 12950-13000 kil. 298-299 frt. 13000-13050 kil. 299-300 frt. 13050-13100 kil. 300-301 frt. 13100-13150 kil. 301-302 frt. 13150-13200 kil. 302-303 frt. 13200-13250 kil. 303-304 frt. 13250-13300 kil. 304-305 frt. 13300-13350 kil. 305-306 frt. 13350-13400 kil. 306-307 frt. 13400-13450 kil. 307-308 frt. 13450-13500 kil. 308-309 frt. 13500-13550 kil. 309-310 frt. 13550-13600 kil. 310-311 frt. 13600-13650 kil. 311-312 frt. 13650-13700 kil. 312-313 frt. 13700-13750 kil. 313-314 frt. 13750-13800 kil. 314-315 frt. 13800-13850 kil. 315-316 frt. 13850-13900 kil. 316-317 frt. 13900-13950 kil. 317-318 frt. 13950-14000 kil. 318-319 frt. 14000-14050 kil. 319-320 frt. 14050-14100 kil. 320-321 frt. 14100-14150 kil. 321-322 frt. 14150-14200 kil. 322-323 frt. 14200-14250 kil. 323-324 frt. 14250-14300 kil. 324-325 frt. 14300-14350 kil. 325-326 frt. 14350-14400 kil. 326-327 frt. 14400-14450 kil. 327-328 frt. 14450-14500 kil. 328-329 frt. 14500-14550 kil. 329-330 frt. 14550-14600 kil. 330-331 frt. 14600-14650 kil. 331-332 frt. 14650-14700 kil. 332-333 frt. 14700-14750 kil. 333-334 frt. 14750-14800 kil. 334-335 frt. 14800-14850 kil. 335-336 frt. 14850-14900 kil. 336-337 frt. 14900-14950 kil. 337-338 frt. 14950-15000 kil. 338-339 frt. 15000-15050 kil. 339-340 frt. 15050-15100 kil. 340-341 frt. 15100-15150 kil. 341-342 frt. 15150-15200 kil. 342-343 frt. 15200-15250 kil. 343-344 frt. 15250-15300 kil. 344-345 frt. 15300-15350 kil. 345-346 frt. 15350-15400 kil. 346-347 frt. 15400-15450 kil. 347-348 frt. 15450-15500 kil. 348-349 frt. 15500-15550 kil. 349-350 frt. 15550-15600 kil. 350-351 frt. 15600-15650 kil. 351-352 frt. 15650-15700 kil. 352-353 frt. 15700-15750 kil. 353-354 frt. 15750-15800 kil. 354-355 frt. 15800-15850 kil. 355-356 frt. 15850-15900 kil. 356-357 frt. 15900-15950 kil. 357-358 frt. 15950-16000 kil. 358-359 frt. 16000-16050 kil. 359-360 frt. 16050-16100 kil. 360-361 frt. 16100-16150 kil. 361-362 frt. 16150-16200 kil. 362-363 frt. 16200-16250 kil. 363-364 frt. 16250-16300 kil. 364-365 frt. 16300-16350 kil. 365-366 frt. 16350-16400 kil. 366-367 frt. 16400-16450 kil. 367-368 frt. 16450-16500 kil. 368-369 frt. 16500-16550 kil. 369-370 frt. 16550-16600 kil. 370-371 frt. 16600-16650 kil. 371-372 frt. 16650-16700 kil. 372-373 frt. 16700-16750 kil. 373-374 frt. 16750-16800 kil. 374-375 frt. 16800-16850 kil. 375-376 frt. 16850-16900 kil. 376-377 frt. 16900-16950 kil. 377-378 frt. 16950-17000 kil. 378-379 frt. 17000-17050 kil. 379-380 frt. 17050-17100 kil. 380-381 frt. 17100-17150 kil. 381-382 frt. 17150-17200 kil. 382-383 frt. 17200-17250 kil. 383-384 frt. 17250-17300 kil. 384-385 frt. 17300-17350 kil. 385-386 frt. 17350-17400 kil. 386-387 frt. 17400-17450 kil. 387-388 frt. 17450-17500 kil. 388-389 frt. 17500-17550 kil. 389-390 frt. 17550-17600 kil. 390-391 frt. 17600-17650 kil. 391-392 frt. 17650-17700 kil. 392-393 frt. 17700-17750 kil. 393-394 frt. 17750-17800 kil. 394-395 frt. 17800-17850 kil. 395-396 frt. 17850-17900 kil. 396-397 frt. 17900-17950 kil. 397-398 frt. 179